

Številka: 459-3/2016-24/628
Datum: 25. 7. 2016

Agencija za energijo (v nadaljevanju organ) izdaja na podlagi 413. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15, v nadaljevanju EZ-1) na zahtevo stranke, ki jo zastopa njen pooblaščenec v zadevi spora vezanega na pravico do nadomestila zaradi nekakovostne oskrbe na njenem merilnem mestu, naslednjo

ODLOČBO

1. Zahtevi uporabnice, ki jo zastopa njen pooblaščenec, v zadevi spora vezanega na pravico do nadomestila zaradi nekakovostne oskrbe na njenem merilnem mestu, se ne ugodi.
2. Stroški v zvezi z izdajo te odločbe niso nastali.

Obrazložitev:

Uporabnica sistema elektrike (v nadaljevanju stranka) z zahtevo, ki jo je organ prejel dne 7. 3. 2016, sprožila spor v zvezi z odločitvijo o pravici do nadomestila zaradi nekakovostne oskrbe. Stranka je v svoji zahtevi navedla, da je na družbo naslovila pisno zahtevo za izplačilo nadomestila zaradi kršitve zajamčenega standarda kakovosti, ter da je s strani prejela odgovor, da do predmetnega nadomestila ni upravičena. Stranka je v zahtevi navedla, da odgovor ni popoln in pravilen, saj ne odgovarja in se ne opredeljuje do jasno izkazanih in opisanih poškodb električnih naprav uporabnika ter predloženih podatkov o izjemno visokih napetosti, prav tako pa da se ni opredelil do številnih izpadov električne energije, kot jih je beležil njen varnostni sistem ter da so bile njene električne komponente poškodovane oz. uničene ob istih časih, zaradi česar meni, da je vzrok v nekvalitetnem napajanju. Prav tako se je stranka v svoji zahtevi sklicevala na Ocene rezultatov poročila o meritvah kvalitete napajalne napetosti z dne 21. 5. 2015 iz katerih je razvidno, da sta fliker in harmoniki presegali dovoljeno vrednost, zaradi česar je stranka mnenja, da kvaliteta napajanja ni ustrezala standardu SIST EN 50160. Ob tem je stranka navedla, da zgolj iz rezultatov navedenih meritev ni mogoče podati ocene, da je kvaliteta napajanja ustrezna, saj zaradi neustreznega napajanja ob različnih dneh prihaja do istočasnega uničenja ali poškodovanja njenih električnih naprav. Hkrati je stranka tudi navedla, da težave tudi po izvedenih meritvah maja 2015 kljub več pozivom niso bile odpravljene, zato ji je kot uporabnici nastala (in še nastaja) velika škoda. Ob tem je stranka tudi navedla, da je Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 66/15 in 105/15, v nadaljevanju akt), na katerega se sklicuje, začel veljati šele 15. 9. 2015 ter da je zato potrebno v konkretnem primeru neposredno uporabiti 130. člen EZ-1 in odločiti o pravici do nadomestila, kot jo določa EZ-1, saj je po strankinem mnenju ključno vprašanje ali kvaliteta napajanja ustreza (že takrat veljavnemu) standardu SIST EN 50160. Stranka je tako v vlogi podala zahtevo, da organ pridobi celovite podatke o izvedenih meritvah oziroma da naroči dodatne meritve, vpogleda v vso korespondenco in ji določi primerno nadomestilo. K zahtevi je stranka priložila:

- Dopis z dne 22. 2. 2016, iz katerega je razvidno, da je njihov pogodbeni izvajalec nalog distribucijskega operaterja, tj. v obdobju od 14. 5. do 21. 5. 2015 na strankinem merilnem mestu izvedel meritve kakovosti električne napetosti. Prav tako je iz navedenega dopisa razvidno, da je do konca leta predvidena obnova nizkonapetostnega omrežja, preko katere se napaja strankino merilno mesto, s čimer bi se uredile napetostne razmere na tem območju oskrbe in
- Poročilo o meritvah kvalitete napajalne napetosti in meritvah upornosti kratkostične zanke z dne 21. 5. 2015 iz katerih izhaja, da fliker in harmoniki niso skladni s standardom SIST EN 50160, da pa so vsi ostali merljivi parametri znotraj meja, ki so določene s predmetnim standardom.

Po prejemu zahteve je organ najprej preizkusil njeno pravilnost po 415. členu EZ-1. Na podlagi predloženih listin k zahtevi organ ugotavlja, da je stranka pred sprožitvijo postopka pred tukajšnjim organom najprej zahtevala od distribucijskega operaterja naj ugotodi njeni zahtevi. Ko je bila njena zahteva s strani distribucijskega operaterja v celoti zavrnjena, je stranka v roku iz drugega odstavka 415. člena EZ-1 vložila zahtevo, da organ odloči v sporu.

Organ je v obravnavani zadevi skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06–ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju ZUP) distribucijskega operaterja....., kot nasprotno stranko v postopku, z dopisom št. 459-3/2016-06/621 z dne 10. 3. 2016 pozval, da se pisno izjasni o zahtevku stranke ter o vseh dejstvih in okoliščinah ter za svoje navedbe priloži dokaze ter hkrati razpisal narok za ustno obravnavo.

..... je z dopisom z dne 23. 3. 2016 podal svoje stališče, v katerem je navedel, da je stranka dne 9. 2. 2016 poslala zahtevek za izplačilo nadomestila zaradi kršitve zajamčenega standarda kakovosti oskrbe ter da so bile v času od 14. 5. 2016 do 21. 5. 2016 pri stranki opravljene meritve kakovosti električne napetosti, ki so pokazale, da fliker in harmoniki niso skladni s standardom SIST EN 50160, dočim so vsi ostali merljivi parametri znotraj meja, ki so določene s predmetnim standardom. je v dopisu pojasnil, da je bilo tako njegovo kot tudi ravnanje, kot njegovega pogodbenega izvajalca nalog distribucijskega operaterja, skladno s 130 členom EZ-1 ter 59. členom akta, ki določa upravičenost do nadomestila le v primeru kršitev zajamčenega standarda pri odpravi neskladja odklonov napajalne napetosti. Ob tem je navedel, da ker pri stranki meritve niso pokazale neskladja odklonov napajalne napetosti, zahtevi stranke ni bilo moč slediti, zato so njeno zahtevo tudi zavrnil. V delu, ki se nanaša na pričetek veljavnosti akta, je v dopisu pojasnil, da so zahtevo za izplačilo nadomestila zaradi kršitve zajamčenega standarda kakovosti oskrbe prejeli dne 11. 2. 2016, ko je bil akt že v veljavi. Ob tem je navedel, da je tudi predhodni podzakonski akt, ki je bil v veljavi do 15. 9. 2015, prav tako določal upravičenost do nadomestila samo v primerih kršitev zajamčenega standarda kakovosti oskrbe pri odpravi neskladja odklonov napajalne napetosti. K navedenemu odgovoru je poleg dopisa stranke z dne 9. 2. 2016 (zahteva za izplačilo nadomestila) priložil vsa dokazila, ki jih je organu predložila tudi že stranka (Poročilo meritev, rezultati meritev in dopis).

Na ustni obravnavi dne 12. 4. 2016 je pooblaščenec stranke,(v nadaljevanju pooblaščenec stranke) povedal, da že od leta 2011 oz. 2012, ko so se priklopili na distribucijsko omrežje, prihaja do kratkotrajnih izklopov ter da dokler ni nastala škoda se sami tudi niso pritoževali. Nadalje je pooblaščenec stranke povedal, da so v letu 2015

stopili v stik s predstavnikom, saj na njihovem odjemnem mestu zaradi kratkotrajnih izklopov (ti izklopi naj bi bili med 29 in 31 sekundami), prihaja do poškodb njihovih elektronskih komponent. Prav tako je pooblaščenec stranke navedel, da so bile v letu 2015 izvedene meritve ter da so v obdobju od 24. 12. 2015 do dneva razpisane ustne obravnave zabeležili 26 kratkotrajnih izpadov, zaradi česar meni, da je stranka upravičena do nadomestila zaradi slabe kakovosti. Pooblaščenec nasprotne stranke je na ustni obravnavi navedel, da so stranki že v dopisu z dne 22. 2. 2016 povedali, da je v konkretnem primeru neustrezna kakovost v delu, ki se nanaša na fliker in harmoniki ter da so meritve bile izvedene skladno z zakonodajo. Prav tako je pooblaščenec nasprotne stranke navedel, da so meritve pri stranki bile opravljene tudi v času med 29. 3. 2016 do 5. 4. 2016 ter da tudi te meritve kažejo podobne rezultate kot meritve iz meseca maja 2015, torej da le fliker in harmoniki presegajo dovoljene vrednosti, da pa so ostale vrednosti v mejah dovoljenih odstopanj.

Pooblaščenec stranke je na podlagi sklepa, sprejetega na ustni obravnavi, organu z dopisom z dne 13. 4. 2016 dostavil podatke o izpadih napajanja za obdobje od 10. 10. 2015 do 12. 4. 2016. Ob tem je pooblaščenec stranke v dopisu navedel, da so navedeni izpadi napajanja posledica nesimetrij in previsokih napetosti omrežja, kot so jih beležili njihov varnostni sistem in merilne naprave, pri čemer je navedel, da je bilo v tem obdobju zabeleženih 47 izpadov. Pooblaščenec stranke je tudi navedel, da je pri meritvah električne energije opaziti veliko nesimetrijo v napetostih posameznih faz, saj ima ena faza 256 V, druga 240 V in tretja 244 V ter da se glede na opisane probleme z napajanjem in nastale poškodbe na električnih napravah stranke napačno sklicuje na standarde in akte, ki zahtevajo preseganje napetosti za več kot 10 minut v intervalu, pri čemer sam priznava napako omrežja in obljublja sanacijo, ki še vedno ni bila izvedena. Pooblaščenec stranke je v dopisu navedel, da opozarja na EN50160 COMPLIANCE REPORT, ki ga je predstavil na ustni obravnavi ne vsebuje celovitih podatkov o meritvah, iz katerih bi bile razvidne vse izmerjene napetosti. Pooblaščenec stranke je tudi navedel, da stranki odpovedujejo komponente priznanih proizvajalcev istočasno z izpadi omrežja in da je vzrok nekvalitetno napajanje, zaradi česar se neutemeljeno sklicuje na akt, ki v času nastanka poškodb na električnih napravah stranke še ni veljal. Ob tem je pooblaščenec stranke navedel, da je bilo z namenom omejevanja možnosti visokih napetosti v omrežju dogovorjeno, da se izklopi polovica sončne elektrarne, ki se nahaja na njihovem objektu in za katero je bilo s strani izdano soglasje za priključitev, vendar pa kljub temu še vedno prihaja do izpadov napajanja, lastniku elektrarne pa zaradi izpada prihodkov nastaja premoženjska škoda.

Prejet dopis je organ posredoval, da se seznanijo z njegovo vsebino, da se preverijo dogodki na omrežju glede na priložene podatke ter da se o tem izreče. je v dopisu z dne 3. 5. 2016 navedel, da je sistem DCV njegovega pogodbenega izvajalca nalog distribucijskega operaterja,, zabeležil samo en izpad napajanja na SN omrežju, DV 20 kV/RTP, ko sovpada z navedbami stranke in sicer izpad z dne 11. 1. 2016 ob 16.48 uri, ki je trajal 3 minute, da pa na NN omrežju ni bila zaznana nobena prekinitvev.

Stranka je v svoj odgovor v dopisu z dne 12. 5. 2016 navedla, da se izpadi napajanja pri stranki dogajajo na NN omrežju ter da sistem DCV meri izpade napajanja le na SN omrežju, na NN omrežju pa ta sistem očitno ne zaznava izpadov napajanja. Prav tako je stranka navedla, da meritve NN omrežja, ki jih je predložil, ne vsebujejo celovitih podatkov o meritvah, kar kaže na to, da ne želi posredovati celovitih podatkov glede stanja NN omrežja in da neupravičeno zanika vsakršno odgovornost. Prav tako je stranka navedla, da so bile na NN omrežju izmerjene izjemno visoke

napetosti do 256,3 V, ko na maksimalno možno višino napetosti nastavljena prenapetostna zaščita izklopi porabnike napajanja ter da se hkrati v omrežju med fazami pojavlja velika nesimetrija, ko prihaja do napetostni razlik 12 V in več. Stranka je tudi navedla, da v svojem odgovoru ne zanika, da se je pri zavrnitvi zahtevka skliceval na akt, ki v času nastanka poškodb na električnih napravah stranke še ni veljal.

S prejetim dopisom je organ seznanil ter ga pozval, da se o njem pisno izreče ter hkrati izjavi ali razpolaga s podatki o prekinitvah napajanja na NN omrežju, konkretno na NN izvodu iz TP 2 ter jih tudi dostavi. je v dopisu z dne 1. 6. 2016 navedel, da ne razpolagajo s podatki o prekinitvah napajanja, ki se pojavijo samo na NN omrežju, saj jih skladno z veljavno zakonodajo in podzakonskimi akti niso dolžni niti spremljati. Na dodaten poziv organa je posredoval podatke o prekinitvah napajanja, ki jih je za obdobje od 10. 10. 2015 do junija 2016 zabeležila merilna naprava, ki jo ima stranka nameščeno na prevzemno predajnem mestu št. (izpisek izpadov napajanja števec MFE pri stranki) ter podatke o prekinitvah napajanja za vsaj še eno merilno mesto drugega uporabnika, ki je priključeno na isti izvod NN iz TP II (izpis izpadov napajanja števec na naslovu na istem NN izvodu kot stranka). Na navedeno je stranka podala svoj odgovor z dne 5. 7. 2016, v katerem je navedla, da priznava, da ne razpolaga s podatki o prekinitvah napajanja (in visokih napetostih), ki so pojavljajo na NN omrežju in da sistem DCV ne zaznava izpadov napajanja NN omrežja. Prav tako je stranka navedla, da je iz priloženih podatkov razvidno, da se izpadi tako pri stranki kot pri njenem sosedu datumsko ujemajo, kar kaže na to, da napajanje na NN omrežju zaradi številnih izpadov ni ustrezno, zato prihaja do poškodb električnih naprav. Stranka je pri tem ponovno poudarila, da se neustrezno napajanje dogaja na NN omrežju, kjer redno prihaja do izjemno visokih napetosti, ki na elektronskih napravah stranke povzročajo škodo. Prav tako je stranka navedla, da vse navedeno kaže na to, da dejansko nima celovitih podatkov glede NN omrežja, zaradi česar ni mogoče trditi, da je kvaliteta napajanja ustrezna, prav tako pa da je zanikanje odgovornosti s strani neutemeljeno.

Organ je v obravnavani zadevi preučil zahtevo stranke, vse navedbe in predložena dokazila, s katerimi je stranka dokazovala dejstva. Na podlagi dejanskega stanja, ugotovljenega v posebnem ugotovitvenem postopku in dokazov, na katerega je le to oprto ter ob uporabi zakonskih in podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo, organ ugotavlja, da je bistveno vprašanje, katerega je treba rešiti v konkretnem upravnem postopku, ali je stranka upravičena do nadomestila po 130. členu EZ-1 oz. po 59. oz. po 55. členu akta ter ali je dolžan spremljati oz. voditi podatke o prekinitvah napajanja, ki se pojavljajo na NN omrežju.

Organ ugotavlja, da mora distribucijski operater skladno s 130. členom EZ-1 za vsako prevzemno-predajno mesto zagotavljati minimalne standarde kakovosti oskrbe in sicer v obliki zajamčenih standardov. Nadalje navedeni člen določa, da če distribucijski operater posameznemu uporabniku sistema krši zajamčeni standard kakovosti, in je kršitev nastala iz razlogov na njegovi strani, je dolžan uporabniku sistema na njegovo pisno zahtevo plačati nadomestilo. Naveden člen prav tako določa, da višino nadomestila ter način in roke plačila nadomestila za posamezno vrsto kršitve določi agencija s splošnim aktom, tj. v omrežninskem aktu.

Glede na to, da je z dnem 15. 9. 2015 stopil v veljavo Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Ur. l. RS, št. 66/15, v nadaljevanju akt), je organ svojo odločbo skladno z načelom zakonitosti oprl na nov akt.

Po določbi 2. člena akta, zajamčeni standard določa raven kakovosti oskrbe ali storitev, ki so jo distribucijski operater in distribucijska podjetja dolžni zagotavljati vsakemu posameznemu uporabniku v določeni točki sistema, v kateri poteka merjenje oziroma raven kakovosti posamezne izvedene storitve. Minimalne standarde kakovosti oskrbe, ki se po tem aktu izražajo z zajamčenimi standardi določa Priloga 2 tega akta (53. člen akta), v katerih pa preseganje flikerja in harmoniki, kot izhaja iz meritev, ki so bile izvedene v mesecu maju 2015 ter ponovnih meritev izvedenih v letu 2016 (od 29. 3. 2016 do 5. 4. 2016) na merilnem mestu stranke, ni zaslediti. Pač pa je distribucijski operater po točki 2.2. Priloge 2 akta, v primeru, kadar gre za neskladje odklonov napajalne napetosti in se zaradi tega predvideva rekonstrukcija dela sistema, dolžan leto opraviti v 12 mesecih. Iz meritev, ki so bile opravljene pri stranki v mesecu maju 2015 in v letu 2016 pa je razvidno, da so odkloni napajalne napetosti še v mejah dovoljenih odstopanj, zaradi česar stranka ni upravičena do izplačila nadomestila po 59. členu akta. Ne glede na navedeno pa je stranko že z dopisomz dne 22. 2. 2016 obvestil, da je do konca leta 2016 predvidena obnova nizkonapetostnega omrežja/TP, preko katerega se napaja merilno mesto stranke in s čimer se bodo uredile napetostne razmere na tem območju oskrbe.

V zvezi z delom strankine zahteve, da napajanje na NN omrežju zaradi številnih prekinitev napajanja ni ustrezno, zaradi česar prihaja do poškodb njenih elektronskih naprav, prav tako tudi da nima celovitih podatkov glede NN omrežja ter da je zanikanje odgovornosti s strani zaradi tega neutemeljeno, organ pojasnjuje, kot sledi.

Akt v 55. členu določa upravičenost do nadomestila ob kršitvah zajamčenih standardov neprekinjenega napajanja le za uporabnike na SN izvodu. Prav tako akt v drugem odstavku 47. člena v delu, ki se nanaša na parametre za neprekinjenost napajanja napotuje na uporabo Akta o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z električno energijo (Ur. list RS, št. 59/2015, v nadaljevanju akt o monitoringu). Naveden akt o monitoringu pa v 58. členu določa, da distribucijski operater ali distribucijska podjetja vzpostavijo nadzor parametrov neprekinjenosti napajanja na NN-nivoju (raven spremljanja parametrov na TP in NN-izvodih TP), ko bo vsaj 80% uporabnikov opremljenih s sistemom naprednega merjenja ter da pričnejo agenciji posredovati parametre neprekinjenosti napajanja na NN-nivoju eno leto po uvedbi sistema naprednega merjenja v obsegu, ki je določen v prejšnjem odstavku. Navedena določba torej kaže na to, da trenutno stanje tehnike v Sloveniji ne omogoča merjenja prekinitev napajanja na NN nivoju, zaradi česar s podatki o prekinitvah napajanja, ki se pojavljajo samo na NN omrežju ne razpolaga in jih skladno z trenutno veljavno zakonodajo tudi ni dolžan spremljati.

V zvezi z navedenim, zahtevi stranke po izplačilu nadomestila ob kršitvah zajamčenega standarda pri odpravi neskladja odklonov napajalne napetosti oz. nadomestila ob kršitvah zajamčenih standardov neprekinjenosti napajanja ni moč ugoditi, zaradi česar je organ odločil tako, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

Ne glede na odločitev glede upravičenosti do plačila nadomestila, pa ima stranka skladno s petim odstavkom 130. člena EZ-1 možnost, da od elektrooperaterja po splošnih predpisih o odškodninski odgovornosti zahteva povrnitev škode zaradi kršitve zajamčenega standarda kakovosti, če bi škoda presegala plačano nadomestilo, pred pristojnim sodiščem.

V postopku izdaje te odločbe niso nastali posebni stroški, zato je odločeno, kot izhaja iz točke 2. izreka te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dopusten upravni spor, ki se sproži z vložitvijo tožbe v 30 dneh po prejemu te odločbe, in sicer neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana ali na zunanjih oddelkih ustavnega sodišča, glede na sedež ali prebivališče tožnika, lahko pa se pošlje navedenemu sodišču po pošti. Steje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto. Tožba se vloži v toliko izvodih kolikor je strank v postopku. Tožbi je treba priložiti upravni akt, ki se izpodbija, v izvorniku, prepisu ali kopiji.

V upravnem sporu je na podlagi Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US in 30/16) ob vložitvi tožbe potrebno plačati sodno takso in sicer po tarifni številki 6111 v znesku 148 evrov. Taksa se plača na transakcijski račun sodišča, št. 01100-8450088976.